

DE VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- voorontwerp van decreet betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de contractuele personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen
 - ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 wat betreft een publieke pensioentoezegging voor contractuele personeelsleden
 - principiële goedkeuring

1. SITUERING

1.1 Situering van het decreet en het besluit van de Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering heeft op 23/02/2018 de conceptnota tweede pensioenpijler - opzetten van het Vlaams aanvullend pensioenstelsel en het Vlaams Pensioenfonds voor de contractuelen van de diensten van de Vlaamse Overheid (DVO) en andere besturen, goedgekeurd (VR/2018/2302/doc.0160/1TER, doc.0160/2 en doc.160/3).

Tevens machtigde de Vlaamse Regering de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling in de Vlaamse administratie om de informatie- en consultatiefase te houden met het oog op het voorafgaand advies/afsluiten van het protocol met de representatieve vakorganisaties in het Sectorcomité XVIII.

In uitvoering van deze conceptnota bepaalt het voorliggende voorontwerp van decreet de oprichting, de samenstelling, de bevoegdheid, de werking en het toezicht van het Vlaams Pensioenfonds.

Er wordt tevens bepaald welke werkgevers (verplicht of facultatief) toetreden tot het Vlaams Pensioenfonds, welke werkgevers verplicht zijn om een identiek pensioenstelsel in te voeren en welke werkgevers kunnen aansluiten met een eigen publiek pensioenstelsel en hoe de kenmerken van dit pensioenstelsel bepaald worden.

In uitvoering van het voorontwerp van decreet worden de kenmerken van het publieke pensioenstelsel uitgewerkt in arbeidsvoorwaarden, met het voorliggend ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van VPS voor de contractuele personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid.

Elke voor een andere rechtspositie bevoegde overheid doet hetzelfde in de eigen rechtspositieregeling.

1.2 Betrokkenheid van de representatieve vakorganisaties

De Vlaamse Regering heeft bij de goedkeuring van de bovenvermelde conceptnota, de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling in de Vlaamse administratie gemachtigd om de informatie- en consultatiefase te houden met het oog op het voorafgaand advies/afsluiten van het protocol met de representatieve vakorganisaties in het Sectorcomité XVIII.

De Wet op de Aanvullende Pensioenen van 28 april 2003 (WAP) voorziet in hoofdstuk VII in de inspraak van de werknemers door verplichte raadpleging en kennisgeving (de zogenaamde informatie-/consultatiefase) over een aantal belangrijke aspecten van de pensioentoezegging.

Artikel 39 §1 WAP bepaalt:

“Wanneer de inrichter van een pensioenstelsel een werkgever is, geeft de ondernemingsraad (...) voorafgaand advies over(...)

1° de wijze van financiering van het pensioenstelsel en de structurele verschuivingen in de financiering;

2° de vaststelling van de reserves en de jaarlijkse opstelling van de pensioenfiche

3° de toepassing, de interpretatie en de wijziging van het pensioenreglement

4° de keuze van een pensioeninstelling en de overgang naar een andere pensioeninstelling (inclusief overdracht van reserves)

5° de verklaring inzake de beleggingsbeginselen (bedoeld in artikel 41bis WAP (...))”

Met de keuze van een pensioeninstelling wordt de keuze tussen een groepsverzekering of een pensioenfonds bedoeld.

De federale regering heeft een wet uitgewerkt die de WAP aan de hand van enkele aanvullende bepalingen doorvertaalt naar de publieke sector.

Het betreft de wet van 30 maart 2018 *“met betrekking tot het niet in aanmerking nemen van diensten gepresteerd als niet-vast benoemd personeelslid voor een pensioen van de overheidssector, tot wijziging van de individuele responsabilisering van de provinciale en lokale overheden binnen het gesolidariseerd Pensioenfonds, tot aanpassing van de reglementering inzake aanvullende pensioenen, tot wijziging van de modaliteiten van de financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen en tot bijkomende financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen.”* (hierna “WAPP - wet aanvullende pensioenen publieke sector).

In artikel 19 van de WAPP (dat een artikel 48/2 invoegt in de WAP) wordt de terminologie voor de publieke sector verduidelijkt.

Het nieuwe artikel 48/2 van de WAP duidt als “ondernemingsraad” de volgende instellingen aan wat betreft de Vlaamse Overheid en de lokale besturen:

- het Sectorcomité XVIII bedoeld in bijlage I van het voornoemde koninklijk besluit van 28 september 1984, voor wat betreft de contractuele personeelsleden van de DVO;
- de bijzondere comités krachtens artikel 20, § 1 van het voornoemde koninklijk besluit van 28 september 1984 (plaatselijke comités) of de bevoegde onderafdeling van het

comité van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten krachtens artikel 17, § 2bis van het voornoemde koninklijk besluit van 28 september 1984 (Comité C1) voor de publieke pensioentoezegging gemeenschappelijk aan verschillende openbare provinciale en/of plaatselijke werkgevers als het om contractuele personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten gaat.

Voor de DVO werd de informatie-en consultatiefase procedureel gevoerd binnen het Sectorcomité XVIII resp. in een werkgroep en het sectorcomité zelf van 8 maart 2018 en 9 april 2018. Er werden geen opmerkingen geformuleerd over de keuze voor een fonds en de financiering door werkgeversbijdragen, die in deze fase van het opzetten van een pensioenfonds en pensioentoezegging aan de orde zijn.

Aangezien het over een publieke pensioenzegging gaat, zijn de lokale besturen, als werkgever en "inrichter" ertoe gehouden om plaatselijk te onderhandelen. Dit houdt ook in dat het lokaal bestuur de door de WAP opgelegde voorafgaandelijke informatie en consultatiefase moet hebben afgerond alvorens het kan beslissen om een publieke pensioentoezegging in te stellen. Die voorafgaandelijke informatie en consultatiefase moet bijgevolg niet worden gevoerd in de schoot van Comité C1 omdat er met dit voorontwerp van decreet geen pensioentoezegging gedaan wordt aan besturen, maar wel in het lokale onderhandelingscomité.

Na de informatie-en consultatiefase volgt de implementatiefase.

Artikel 5 van de WAP bepaalt:

"De beslissing tot invoering/wijziging of opheffing van een pensioentoezegging behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de inrichter".

De invoering van een nieuw publiek pensioenstelsel met enkel werkgeversbijdragen is weliswaar een eenzijdige beslissingsbevoegdheid van de werkgever, doch over de arbeidsvoorwaarden wordt nog onderhandeld met de representatieve vakorganisaties door afsluiting van een protocol in het bevoegde onderhandelingscomité.

2. INHOUD VAN HET DECREET

Volgende elementen worden decretaal verankerd.

2.1. Het Vlaams Pensioenfonds

De Vlaamse Regering wordt bij decreet gemachtigd om een Organisme voor de Financiering van Pensioenen (OFP) op te richten, het Vlaams Pensioenfonds, onder de vorm van een privaatrechtelijke EVA.

Artikel 9 BWHI bepaalt: "In de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, kunnen de Gemeenschappen en de Gewesten gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen oprichten of kapitaalparticipaties nemen.

Het decreet kan aan voornoemde organismen rechtspersoonlijkheid toekennen en hun toelaten kapitaalparticipaties te nemen. Het decreet regelt hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht."

Het Vlaams Pensioenfonds heeft als doel om aan de aangeslotenen pensioenuitkeringen uit te betalen bij de pensionering en de activiteiten te verrichten die er uit voortvloeien.

Het fonds is het instrument waaraan verschillende openbare inrichters/werkgevers het beheer van hun pensioentoezegging toevertrouwen en is in die zin een multi-inrichterspensionfonds.

Conform de WAPP wet zal het fonds zich richten tot openbare werkgevers.

Verplichte aansluiting

Naast de Vlaamse Gemeenschap als werkgever van de contractuele personeelsleden van de ministeries van de diensten van de Vlaamse overheid en van de kabinetsaangestelden (dat het instrument Vlaams Pensioenfonds in eerste instantie gebruikt), treden volgende openbare werkgevers verplicht toe tot het Vlaams Pensioenfonds:

- 1° de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid van de diensten van de Vlaamse overheid;
- 2° de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen van de diensten van de Vlaamse overheid;
- 3° de strategische adviesraden met rechtspersoonlijkheid binnen de diensten van de Vlaamse overheid (VLOR, Minaraad, SARO) + SERV (buiten DVO);
- 4° het Gemeenschapsonderwijs voor wat betreft het personeel van de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs.

Hoewel de SERV een werkgever is die niet behoort tot de DVO, is de aansluiting aangewezen. De SERV ressorteert onder Sectorcomité XVIII en beschikt nog niet over een aanvullende pensioenregeling.

Facultatieve aansluiting

Er wordt decretaal bepaald (respectievelijk krachtens artikel 9, tweede lid BWHI en de bevoegdheidsregeling voor de lokale sector) dat volgende werkgevers facultatief kunnen toetreden tot het Vlaams Pensioenfonds:

- 1° de openbare rechtspersonen die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest maar die niet behoren tot de DVO en geen provinciaal noch plaatselijk bestuur zijn. Hiertoe behoren eveneens de met rechtspersoonlijkheid beklede patrimonialia,
- 2° de lokale besturen.

Conform artikel 79 IBP-wet worden de beheers- en werkingsregels van het OFP vastgelegd in een beheersovereenkomst gesloten tussen enerzijds het OFP en anderzijds de werkgevers.

2.2. Werking van het Vlaams Pensioenfonds

Conform artikel 14, §2, laatste lid van de IBP-wet (wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen) is elke werkgever (als bijdragende onderneming) lid van de algemene vergadering.

Daarnaast is er een raad van bestuur van het Vlaams Pensioenfonds die bestaat uit maximum vijftien leden. Met het oog op een evenwichtige vertegenwoordiging van elke categorie van werkgevers in de raad van bestuur, wordt enerzijds voorzien in een vertegenwoordiging van de werkgevers binnen de diensten van de Vlaamse overheid en anderzijds in een vertegenwoordiging van de werkgevers die niet behoren tot de DVO.

De vertegenwoordigers van de aangeslotenen worden aangesteld door de representatieve vakorganisaties die zitting hebben in Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap - Vlaams Gewest en in het Comité C1 voor de personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, met dien verstande dat elke vakorganisatie evenveel leden heeft.

Overeenkomstig artikel 4 van het decreet van 22 november 2013 betreffende het deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector moet minimaal een derde van het aantal stemgerechtigde leden van de raad van bestuur een onafhankelijke bestuurder zijn.

Op grond van artikel 3 van het decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid, mag ten hoogste twee derde van de stemgerechtigde leden van hetzelfde geslacht zijn.

De statuten kunnen de raad van bestuur toestaan om de uitvoering van het algemeen beleid van het Vlaams Pensioenfonds over te dragen aan andere operationele organen (artikel 31 IBP-wet).

Er wordt een toezichtscomité opgericht in toepassing van artikel 41, §2 van de WAP. Het toezichtscomité is geen orgaan van het pensioenfonds, maar een orgaan dat op basis van de WAP wordt ingesteld indien een pensioentoezegging die gemeenschappelijk is aan meerdere werkgevers wordt beheerd door een pensioenfonds dat niet paritair wordt beheerd. Het toezichtscomité is paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van werkgevers en representatieve vakorganisaties. Het toezichtscomité ziet onder meer toe op de uitvoering van de pensioentoezegging.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om personeel, materiële middelen en infrastructuur ter beschikking te stellen van het Vlaams Pensioenfonds. De concrete modaliteiten hiervan zullen opgenomen worden in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds.

2.3. Het administratieve toezicht op het Vlaams Pensioenfonds

Een privaatrechtelijk vormgegeven EVA geeft uitvoering aan aspecten van het Vlaamse overheidsbeleid en wordt op krachtlijnen aangestuurd en opgevolgd door de bevoegde minister op basis van een af te sluiten samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds.

De samenwerkingsovereenkomst bepaalt onder meer de nadere voorwaarden voor het beheer van, het toezicht op en de werking van het Vlaams Pensioenfonds. De nadere voorwaarden voor het beheer omvatten tevens het kader waarbinnen het Vlaams Pensioenfonds de aanvraag van een bestuur dat wil aansluiten bij het Vlaams Pensioenfonds aanvaardt.

Er wordt een decretale basis gecreëerd voor het toezicht op het Vlaams Pensioenfonds door een regeringscommissaris. De Vlaamse Regering stelt de regeringscommissaris aan op voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor financiën en begroting en de

Vlaamse minister bevoegd voor bestuurszaken. De regeringscommissaris brengt verslag uit aan beide ministers.

2.4. Het publieke pensioenstelsel

2.4.1. Diensten van de Vlaamse overheid, kabinetsaangestelden en SERV

Aangezien de publieke pensioentoezegging d.w.z. de toezegging van een aanvullend pensioen een arbeidsvoorwaarde is, is de Vlaamse Regering krachtens artikel 87 BWHI bevoegd om dit aanvullend pensioen toe te kennen aan het personeel van de departementen, de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid en het secretariaatspersoneel van bepaalde strategische adviesraden (SAR's zonder rechtspersoonlijkheid), zonder bijkomende decretale rechtsgrond.

Wanneer de Vlaamse Gemeenschap binnen de DVO het aanvullend pensioen wil toekennen aan het personeel van de IVA's met rechtspersoonlijkheid, de publiekrechtelijke EVA's, het secretariaatspersoneel van bepaalde strategische adviesraden met rechtspersoonlijkheid en het GO! gebeurt dit in principe bij decreet (artikel 9, tweede lid BWHI).

Bijgevolg zullen de essentiële elementen van het publieke pensioenstelsel van de rechtspersonen binnen de DVO ingevoerd worden bij decreet van de Vlaamse Gemeenschap.

In het voorliggend voorontwerp van decreet worden de essentiële kenmerken van dit publieke pensioenstelsel voor de DVO (naast kabinetsaangestelden en SERV) bepaald als volgt:

- 1° een vaste bijdragen-plan
- 2° 100% patronale financiering

De Vlaamse Regering put haar bevoegdheid om binnen de DVO de rechtspositieregeling van het personeel van de IVA's met rechtspersoonlijkheid en de publiekrechtelijk vormgegeven EVA's te bepalen uit artikel 5 van het Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid en voor de overige rechtspersonen uit overeenstemmende decretale bepalingen. Derhalve zullen voor de DVO de componenten van dit publieke pensioenstelsel doorvertaald worden naar arbeidsvoorwaarden en opgenomen worden in de overeenkomstige rechtspositieregeling met name het Vlaams personeelsstatuut (VPS).

Zoals in de conceptnota uiteengezet zal de tweede pensioenpijler ook worden ingevoerd voor de kabinetsaangestelden, die behoren tot de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap. De kabinetsaangestelden beschikken weliswaar over een eigen rechtspositieregeling, maar de inhoud is qua arbeidsvoorwaarden inhoudelijk afgestemd op het Vlaams Personeelsstatuut.

De SERV beschikt als adviesraad met rechtspersoonlijkheid ook over een eigen rechtspositieregeling, maar valt onder toepassingsgebied van het Sectorcomité XVIII.

De DVO, de kabinetten (voor de aangestelden) en de SERV zullen een identiek publiek pensioenstelsel invoeren. Dit publieke pensioenstelsel is daardoor een multi-inrichterspensioenstelsel (MIP-s) (artikel 3, §1, 25° WAP).

Om de gevolgen van uittreding bij wisseling van werkgever binnen het MIP uit te vlakken, zullen bovenvermelde werkgevers een overeenkomst afsluiten in toepassing van artikel 33/2 van de WAP. Deze overeenkomst heeft een aantal voordelen zoals het dóórlopen van de rendementsgarantie en geen noodzaak om te communiceren over wat te doen met reserves bij wisseling van werkgever (aangezien het geen uittrede betreft).

De nadere uitwerking in arbeidsvoorwaarden van alle kenmerken van het publieke pensioenstelsel (essentiële en beheerskenmerken) gebeurt door het bevoegde orgaan dat de rechtspositieregeling vaststelt (VPS, rechtspositie kabinetten, rechtspositie SERV). Hierover wordt, wat betreft de DVO en de SERV, onderhandeld met de representatieve vakorganisaties in het Sectorcomité XVIII.

2.4.2 Aansluitende besturen

De publiekrechtelijke instellingen buiten de DVO en de lokale besturen die aansluiten bij het Vlaams Pensioenfonds, kunnen toetreden met een eigen pensioenstelsel dat evenwel moet voldoen aan de bovenvermelde essentiële kenmerken van het pensioenstelsel (vaste bijdrage en patronale financiering) maar tevens aan de beheerskenmerken zoals ze zullen opgenomen worden in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds Artikel 9,3^o tweede lid van het voorontwerp van decreet bepaalt in die zin:

“De nadere voorwaarden voor het beheer omvatten ook het kader waarin het Vlaams Pensioenfonds de aanvraag van een openbare werkgever tot uitvoering van zijn publieke pensioenstelsel kan aanvaarden.”.

Deze beheerskenmerken (bv berekeningsbasis) moeten toelaten dat het eenvoudig beheer van het fonds gegarandeerd blijft, maar kunnen ook vrijheidsgraden omvatten (bv het bijdragepercentage).

Elk aansluitend bestuur vertaalt op zijn beurt deze kenmerken van hun publieke pensioenstelsel door in arbeidsvoorwaarden vastgesteld door elke bevoegde overheid in hun rechtspositieregeling.

Hierover wordt onderhandeld met de representatieve vakorganisaties in het bevoegde onderhandelingscomité.

3. INHOUD VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING

Voorliggend ontwerpbesluit regelt, in uitvoering van hoger vermeld voorontwerp van decreet de publieke pensioentoezegging voor de contractuele personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid (die ressorteren onder het VPS) door aan deze contractuele personeelsleden het recht op een aanvullend pensioen (= bijzondere arbeidsvoorwaarde) toe te kennen.

De essentiële kenmerken van het publieke pensioenstelsel dat voor de diensten van de Vlaamse overheid door een pensioenfonds (het Vlaams Pensioenfonds) zal worden toegekend, zijn vastgesteld in het decreet (zie hierboven). De nadere kenmerken van het publieke Vlaams pensioenstelsel, die betrekking hebben op de toekenning van het aanvullend pensioen als een concrete arbeidsvoorwaarde, worden met voorliggend besluit in de rechtspositie (VPS) ingeschreven.

Hierin wordt met name bepaald:

3.1 Berekeningswijze van de vaste bijdrage

3.1.1. Op basis van een percentage: het bijdragepercentage wordt bepaald op 3%

3.1.2. De berekeningsbasis is het rekenkundig gemiddelde van het voltijdse bruto maandsalaris van de eerste en de laatste tewerkstellingsmaand (via deze berekeningswijze wordt rekening gehouden met in- en uitdiensttredingen in de loop van het jaar) van het kalenderjaar:

- verhoogd met de haard- of standplaatstoelage;
- en vermenigvuldigd met een factor 13,82 ter incorporatie van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage (eventuele andere toelagen, zoals bv. prestatietoelagen, toelagen voor specifieke personeelscategorieën, enz., worden niet opgenomen in de berekeningsbasis).

Het recht op aanvullend pensioen wordt opgebouwd pro rata van de prestaties. Er worden m.a.w. geen pensioenrechten opgebouwd gedurende periodes van onbezoldigde afwezigheid.

De periodes van afwezigheid ingevolge ziekteverlof en moederschapsrust worden gelijkgesteld met werkelijk geleverde prestaties.

3.2 Enkel waarborg aanvullend pensioen

Het pensioenstelsel voorziet in een waarborg aanvullend pensioen. Er is geen aparte waarborg voor overlijden (tenzij UKMS, zie verder) of voor invaliditeit.

3.3 Uitbetaling onder de vorm van een eenmalig kapitaal

De fiscaliteit van een kapitaalsplan is gunstiger dan van een renteplan. Een kapitaalsplan is bovendien interessant omwille van het feit dat het personeelslid onmiddellijk over het kapitaal beschikt.

Ingeval van een kapitaalsplan heeft de aangeslotene wel het recht om de omvorming in een rente te vragen (artikel 28, §1 WAP).

Bij overlijden van de aangeslotene vóór de pensioenleeftijd wordt in de rechtspositie bepaald dat de tot dan opgespaarde reserve uitbetaald wordt (UKMS = Uitgesteld Kapitaal Met terugbetaling van de Spaarreserve) aan de begunstigde(n).

Er wordt geen specifieke rendementsgarantie bepaald. Dat betekent dat de wettelijke rendementsgarantie geldt zoals voorzien in artikel 24, §3 WAP (voor 2018 vastgesteld op 1,75%).

3.4 Aansluitingsvoorwaarden (scope)

3.4.1. Alle contractuele personeelsleden zijn aangesloten, ongeacht of het een contract van bepaalde of onbepaalde duur betreft (= collectief karakter van het Vlaams pensioenstelsel), met uitzondering van:

- de contractuele personeelsleden met een arbeidsovereenkomst voor studententewerking (= 'jobstudenten');

- het personeel dat niet onder de Belgische Sociale Zekerheid ressorteert; de facto gaat het over de personeelsleden die aangesloten zijn bij de Dienst Overzeese Sociale Zekerheid en over het naar lokaal recht aangeworven personeel in het buitenland: zij hebben weliswaar een contract met de DVO, maar arbeidsvoorwaarden die (kunnen) afwijken van het VPS en/of een sociale zekerheidsregeling (inclusief eerste pijler) bij de DOSZ of naar buitenlands recht;
- de personeelsleden van Sport Vlaanderen die tewerkgesteld zijn met een arbeidsovereenkomst voor occasioneel personeel (AOP);
- de occasionele lesgevers van de VDAB (zoals gedefinieerd in artikel 1, 10°, van de agentschapspecifieke regeling van de rechtspositie van het personeel van de VDAB).

Deze laatste twee personeelscategorieën zijn nu al in de regelgeving uitgesloten van andere sociale voordelen in het VPS zoals maaltijdcheques en hospitalisatieverzekering.

Daarnaast geldt de toekenning van het aanvullend pensioen (uiteeraard) ook niet voor de personen die geen arbeidsovereenkomst met de DVO hebben:

- contracten waarvan de finaliteit ligt bij studie, stages, opleiding, het opdoen van praktijkervaring, e.d. (bv. BIO's, IBO's, GIBO's): zijn geen arbeidsovereenkomsten;
- contracten in het kader van uitzendarbeit: uitzendkrachten hebben een contract met het uitzendkantoor en hebben een eigen tweede pijlerregeling;
- CODO's (contractuelen betaald door het departement Onderwijs): vallen niet onder het VPS, maar onder de rechtspositieregeling van het onderwijspersoneel.

3.4.2. Er is onmiddellijke aansluiting op het moment van indiensttreding, ongeacht de leeftijd (ook jonger dan 25 jaar, d.i. derhalve een ruimer voordeel dan waartoe de wetgeving werkgevers verplicht).

3.5. Overgangsregeling

Onderstaande contractuele personeelsleden behouden hun op 1 januari 2018 bestaande – voordeligere – aanvullende pensioenregeling, tenzij zij (omwille van het evolutief karakter) op een bepaald moment vrijwillig kiezen voor de generieke tweede pijlerregeling:

- 1° de contractuele personeelsleden overgeheveld in het kader van de afslanking van de provincies;
- 2° het op 1 januari 2019 in dienst zijnde instructie- en technisch omkaderingspersoneel van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding;
- 3° de contractuele personeelsleden overgeheveld van het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost in het kader van de zesde staatshervorming;
- 4° de contractuele personeelsleden van de opstartformatie van het IWT die werden overgeheveld naar het Agentschap Innoveren en Ondernemen;
- 5° de contractuele personeelsleden met een hooggekwalificeerde betrekking of een bijkomende en specifieke opdracht (geldelijke regeling bij aanwerving vastgesteld door de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, in overleg met de functionele minister(s)).

4. WEERSLAG OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Bij de begrotingsopmaak 2018 werd op BA PGO-1PKC2TF-PR een éénmalige provisie ad 22 M€ ingeschreven voor:

- 21 miljoen euro voor de pensioenbijdragen voor de jaren 2018 en 2019, dus een startkapitaal met het oog op een structurele bijdrage vanaf 2020;
- 1 miljoen euro voor de opstart van het pensioenfonds.

De huidige doelgroep binnen de Diensten van de Vlaamse overheid kan worden geraamd op ongeveer 8.730 contractuele personeelsleden. Het aantal contractuele personeelsleden dat binnen deze groep nog geen voordeliger 2de pijlerregeling geniet kan worden geraamd op 7.700.

Berekend op een berekeningsbasis van het bruto maandloon maal een factor 13,82 (ter incorporatie van vakantiegeld en eindejaarstoelage), verhoogd met de haard- of standplaatstoelage, en inclusief de patronale bijdrage ad 8,86 % is de huidige kost van een vaste bijdrageregeling ad 3% (voor de DVO en de SERV) ongeveer 8,2 miljoen euro per jaar. De kost voor de aangestelde kabinetsmedewerkers wordt geraamd op 0,34 miljoen euro / jaar.

Voor DVO, SERV en kabinetsaangestelden samen wordt de budgettaire weerslag derhalve geraamd op 8,55 miljoen euro per jaar, zonder rekening te houden met de gelijkgestelde periodes. Aangezien ziekteverlof en moederschapsrust in het ontwerpbesluit VPS opgenomen zijn als gelijkgestelde periodes voor de berekening van het recht op aanvullend pensioen, is het benodigde budget 8,9 miljoen euro (per jaar).

Dit impliceert dat er met de voorziene provisie voor 2018-2019 een buffer kan worden aangelegd van 3,2 miljoen euro.

De werkingskosten van het Vlaams Pensioenfonds worden geraamd op 0,5 miljoen euro per jaar. Hiervoor is recurrent 1 miljoen euro voorzien bij begrotingsopmaak 2018 op begrotingsartikel PGO-1PAC2ZZ-WT (werkingsbudget AgO). Het saldo zal worden gebruikt om de jaarlijkse kost van de pensioenbijdrage te helpen financieren.

De recurrente pensioenbijdrage (heden geraamd op 8,9 miljoen euro in totaal) zal hiernaast worden gefinancierd door een vermindering van de loonkredieten van de aansluitende entiteiten van de diensten van de Vlaamse overheid ten bedrage van 5 miljoen euro in functie van de opbrengsten ten gevolge van de hervorming van het ziekteverlof van ambtenaren. Het voorzitterscollege krijgt de opdracht om hiervoor een mechanisme uit te werken dat in 2020 het bedrag van 5 miljoen euro verdeelt over de entiteiten rekening houdend met de effecten van de hervorming van het ziekteverlof.

5. PROCEDURE VAN ADMINISTRATIEVE EN BEGROTINGSCONTROLE

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 23 mei 2018 mits enkele technische bemerkingen.

In het voorontwerp van decreet werd een termijn ingeschreven waarover de Vlaamse Regering beschikt om het beroep van de regeringscommissaris te behandelen en tevens werd verduidelijkt dat de kosten voor het aanstellen van de regeringscommissaris ten laste van het Vlaams Pensioenfonds vallen. Artikelen 8 en 9 werden terminologisch in overeenstemming gebracht; het is niet de bedoeling dat het pensioenfonds eigen

personeel aanwerft.

Wat betreft het ontwerpbesluit Vlaamse Regering tot wijziging van het VPS werd in artikel 1, §2, verduidelijkt dat de uitbetaling van het aanvullend pensioen in kapitaal ook optioneel kan omgezet worden in een rente, zoals wettelijk bepaald is (en in de toelichting opgenomen was).

Beleidsmatig betreffen de bedenkingen van de inspectie in hoofdzaak de (structurele) financiering. Het benodigde krediet en het bedrag voor het aanleggen van een buffer zijn opgenomen in deze nota op basis van een geraamde doelgroep. Fluctuaties in deze doelgroep (zoals bv bij overstappen van momenteel voordeliger aanvullende pensioenregelingen naar de generieke tweede pijler) en dus ook in de buffer zijn beperkt en zullen bijgestuurd worden op basis van reële aantallen. Aspecten zoals het aanwenden van het rendement op de buffer en de structurele financiering van het fonds vanaf 2020 komen aan bod in het financieringsplan van het pensioenfonds. Andere aspecten zoals de berekening van de rendementsgarantie worden opgenomen in het pensioenreglement.

De Vlaamse Regering heeft voor een fonds gekozen als vehikel, dat aansluit bij een grote werkgever met ruim aantal aangeslotenen en groot volume aan premies en omwille van de autonome beleggingsstrategie.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 25 mei 2018. De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie verleende het begrotingsakkoord onder voorwaarden op 11 juni 2018.

6. WEERSLAG OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Voorliggend voorontwerp van decreet bepaalt dat de Vlaamse Regering personeel, materiële middelen en infrastructuur ter beschikking stelt van het Vlaams Pensioenfonds.

7. WEERSLAG OP DE LOKALE BESTUREN

- a) Personeel: voorliggend voorontwerp van decreet en ontwerpbesluit noodzaken geen bijkomende inzet van het in dienst zijnde personeel van de lokale besturen, noch de werving van bijkomend personeel.
- b) Werkingsuitgaven: voorliggend voorontwerp van decreet en ontwerpbesluit hebben geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen.
- c) Investeringsen en schuld: de uitvoering van voorliggend voorontwerp van decreet en ontwerpbesluit veroorzaken geen bijkomende investeringen voor de lokale besturen.
- d) Ontvangsten: in uitvoering van voorliggend voorontwerp van decreet en ontwerpbesluit worden geen bijkomende financiële middelen aan de lokale besturen ter beschikking gesteld.
- e) Conclusie: voorliggend voorontwerp van decreet en ontwerpbesluit hebben geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en

ontvangsten van de lokale besturen.

8. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande voorontwerp van decreet en ontwerpbesluit werden aangepast overeenkomstig het wetgevingstechnisch- en taaladvies nr. 2018/227 en 228.

Aangezien het voorontwerp van decreet en het ontwerpbesluit autoregulering van de overheid betreft, is geen reguleringsimpactanalyse vereist.

9. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de contractuele personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling in de Vlaamse administratie te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;
- 3° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft een publieke pensioentoezegging voor contractuele personeelsleden;
- 4° de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling in de Vlaamse administratie:
 - 4.1. te gelasten de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken bovengenoemd ontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap - Vlaams Gewest,
 - 4.2. te machtigen te beoordelen of voornoemde onderhandelingen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd tekst,
 - 4.3. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde onderhandelingen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;

5° haar goedkeuring te hechten aan de in punt 4 van de nota vermelde financiering.

Liesbeth Homans
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding